

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 24P/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222200499
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Filová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1222200499.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. H., narodené XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov - matka: U. H., X. XX.XX.XXXX, trvale pobytom V. X, XXX XX L., aktuálne bytom na adrese: F. X, L., a nebohý otec: H. H., X. XX.XX.XXXX, B. XX.XX.XXXX, v konaní na návrh starej matky zo strany matky - H. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom K. XX, XXX XX L., o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého sa maloleté dieťa - X. H., X. XX.XX.XXXX, zveruje do osobnej starostlivosti navrhovateľky - H. B., X. XX.XX.XXXX, trvale pobytom K. XX, XXX XX L., na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ktorou je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

II. Navrhovateľka - H. B., X. XX.XX.XXXX, trvale pobytom K. XX, XXX XX L. - je povinná v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia podať na súd návrh vo veci samej - návrh na zverenie maloletého dieťaťa: - X. H., X. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom zo dňa 26.01.2022, podaným toho istého dňa Okresnému súdu Bratislava II, ktorý spis postúpil dňa 04.02.2022 tunajšiemu súdu toho istého dňa, žiada navrhovateľka súd, aby nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého sa maloletá Nela zverí do jej osobnej starostlivosti.

2. Návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že navrhovateľka je stará matka maloletej zo strany matky. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 61P 25/2014-89 bolo manželstvo rodičov rozvedené a maloletá bola na čas po rozvedení manželstva zverená do starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec maloletej zomrel. Matka aktuálne aj so svojim novým partnerom H. F. sa zdržiava na F. Y. L.. Matka nemá dlhodobé zabezpečené stabilné bývanie, v poslednom období sa viackrát sťahovala z podnájomov, nemá vytvorenú domácnosť, ani žiadny životný priestor pre maloletú. Matka má ešte dvojročného C. F.. Matka má dlhodobé problémy s omamnými a psychotropnými látkami ako ich pravidelný užívateľ, čoho svedkom bola aj maloletá. Matka sa o maloletú nedokáže postarať po materiálnej stránke. Matka i jej partner sú nezamestnaní, neplatenie nájomného bolo aj dôvodom častého sťahovania. O pretrvávajúci problémoch matky má navrhovateľka vedomosť od sociálnej pracovníčky, ktorá dňa 24.01.2022 kontaktovala krstnú maloletej L. J., aby ju informovala, že matka jeden deň bývala v Krízovom centre REPULS, kde mala pozitívny test na prítomnosť omamných a psychotropných látok, na čo sa matka odhlásila zo zariadenia s uvedením, že ide bývať k svojej sestre do Dunajskej Stredy. Z dôvodu obavy o maloleté deti zariadenie kontaktovalo ÚPSVaR Bratislava. Obdobná situácia už nastala aj v roku 2018. Maloletá aktuálne býva u navrhovateľky, kde má vytvorené podmienky, na prostredie je zvyknutá. V bezprostrednej blízkosti býva aj jej krstná. Matka aktuálne

nie je schopná sa postarať o maloletú, má nezodpovedný prístup k výchove maloletej. Užíva omamné a psychotropné látky, čím predstavuje hrozbu pre budúcnosť maloletej. Navrhovateľka je bezúhonná, spôsobilá na starostlivosť o maloletú, má stabilný príjem (starobný a vdovský dôchodok), má vytvorený k maloletej silný citový vzťah.

3. K návrhu neboli pripojené žiadne listinné dôkazy.

4. Dňa 14.12.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava doručil správu zo šetrenia a zo zisťovania názoru maloletej. V tejto je uvedené, že na základe vykonaných šetrení a pohovoru s maloletou bolo zistené, že navrhovateľka spolu s maloletou býva v 4-izbovom byte na K. XX, L.. Vlastníčkou tohto bytu je L. J., dcéra navrhovateľky, ktorá po úmrtí starého otca uhrádza poplatky spojené s bývaním. Navrhovateľka poberá dôchodok vo výške 543,- €. V byte býva navrhovateľka a maloletá, ktorá má k dispozícii dve samostatné izby. Maloletá je na prostredie zvyknutá, v minulosti tu žila spolu s matkou, maloletým bratom a partnerom matky pánom F.. Nakoľko sa však títo (matka a jej partner) hádali, navrhovateľka ich vyhodila a maloletá chodila do domácnosti navrhovateľky na víkendy. Po kontakte zo strany úradu, si v januári navrhovateľka maloletú zobrala a matka podpísala prehlásenie, že môžu maloletá vyzdvihovať zo školy. Matka bola jednu noc v krízovom centre z dôvodu hádky s partnerom. Matka maloletej uviedla, že si prenajmú domček v Bratislave. Navrhovateľka však vyjadrila obavu, keďže matka poberá len rodičovský príspevok, detské prídavky a sirotsky dôchodok na maloletú Nelu a partner matky aktuálne nepracuje. Maloletej je za matkou smutno, ale na matku sa nedá spoľahnúť, v minulosti aj prespávala v aute. Maloletá uviedla, že sa s ňou učí navrhovateľka. Doma sa maloletá s nikým nehrala, až keď mal maloletý Alex dva roky, tak s ním sa neskôr hrávala. K narodeninám od matky nedostala žiadny darček. Na výlety, do kina chodí s krstnými. V byte, kde predtým bývali, mala maloletá svoju izbu, každý deň sa hádala matka s jej partnerom. Raz ráno o štvrtej museli odísť ku kamarátom. V centre boli iba jeden deň. V minulosti v domácnosti matky zasahovala polícia. U navrhovateľky je maloletej dobre, má blízko školu. Matka je s ňou v telefonickom kontakte a uviedla jej, že si našli chalúпку. Aktuálne maloletá chodí aj na obedy, na ktoré doposiaľ nechodila, keďže matka uviedla, že sú drahé. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava uviedol, že dňa 20.01.2022 im bol doručený podnet z CDR Repuls z dôvodu vnímaných rizík a možného ohrozenia zdravého vývinu detí. Matka po odchode zo zariadenia uviedla, že sa bude zdržiavať v Dunajskej Strede u svojej sestry, čo sa však nepotvrdilo - žiadny matkin príbuzný na adrese uvedenej matkou sa nenachádza. Z uvedeného dôvodu matkina sestra vyzdvihla maloletú v škole, následne matka podpísala súhlas, že maloletá zostáva u navrhovateľky a môžu ju vyzdvihovať zo školy. S matkou je komunikácia sťažaná - komunikuje len prostredníctvom sociálnych sietí a stále novým telefónnym číslom.

5. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu bolo zistené, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 61P 25/2014-89 zo dňa 26.03.2015 súd manželstvo rodičov rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa maloletá Nela zverila do starostlivosti matky, ktorá je oprávnená zastupovať maloletú a spravovať jej majetok, otec bol oprávnený stretávať sa s maloletou na území Slovenskej republiky v Bratislave každú sobotu od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky a každý štvrtok o 16.00 hod. telefonicky kontaktovať maloletú. Súd otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletej Nely sumou 150,- € mesačne a matku zaviazal povinnosťou informovať otca o podstatných náležitostiach o maloletej vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca. Toto rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 02.04.2015.

6. Ďalej bolo zistené, že uznesením Okresného súdu Bratislava II č. k. 27P 182/2018-47 zo dňa 07.01.2019 súd návrh navrhovateľky a jej manžela o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil matke povinnosť odovzdať do starostlivosti navrhovateľky maloletú, zamietol. Toto rozhodnutie bolo odôvodnené tým, že maloletá bola de facto v starostlivosti starej matky, rodičia jej starostlivosť nenamietali a navrhovateľka neosvedčila danosť nároku. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.01.2019.

7. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/ na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/ účinný od 01.07.2016 pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení môže súd na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný

súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods.1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

14. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

16. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 1 až 6 zákona č. 36/2005 Z. z. v platnom znení /ďalej len zákona o rodine/ (1) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (2) Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. (3) V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (4) Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (5) Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. (6) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré

bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

18. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Zákonná formulácia § 367 CMP neupravuje konkrétne situácie, v ktorých môže súd pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia, t. j. môže k nemu pristúpiť v závislosti od konkrétnych okolností, pričom súd musí iba starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

19. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

20. Neodkladné opatrenie súd vydá vtedy, ak má preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad, t. j. keď je priamo ohrozená jeho výživa alebo keď musí byť okamžite vyňaté z doterajšieho výchovného prostredia, prípadne, ak ide o iné dôležité záujmy.

21. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletá nežije u matky od januára 2022 po tom, ako Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava kontaktoval rodinu matky z dôvodu možného ohrozenia zdravého vývinu detí (keď matka mala pozitívny test na psychotropné látky a opustila KC REPULS), aktuálne žije u navrhovateľky, v domácnosti navrhovateľky je spokojná. Z vykonaného šetrenia bolo zistené, že podmienky pre dieťa, v ktorých žije, sú vyhovujúce, navrhovateľka sa o ňu chce starať a dokáže zabezpečiť riadnu a plnohodnotnú starostlivosť o maloletú. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR bolo zistené, že otec maloletej zomrel dňa 02.03.2019. Podľa registra obyvateľov bolo zistené, že navrhovateľka je vdova, je poberateľkou starobného a vdovského dôchodku v celkovej výške 544,30 eura. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nezistil žiadne závary v starostlivosti navrhovateľky o maloletú.

22. Súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k jednoznačnému záveru, že v danom prípade bola preukázaná naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov a boli dané podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v požadovanom smere - teda zosúladiť faktický stav s právnym stavom, aby bola dočasne zastabilizovaná situácia maloletého dieťaťa.

23. Súd návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel, keďže zistil dôvodnosť podania tohto návrhu, naliehavosť úpravy pomerov medzi účastníkmi, keď mal preukázané, že je nevyhnutné riešiť situáciu maloletého dieťaťa. Otec maloletej zomrel. Matka od januára 2022 nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, a doposiaľ nepodnikla ani žiadne kroky v tom smere, aby si zastabilizovala prostredie (keďže z vykonaného šetrenia sa javí nevyhnutná odborná pomoc rodine), v ktorom by mohla spolu s maloletou žiť. V danom prípade je jednoznačne v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v domácom prostredí, ktoré dobre pozná a na ktoré si zvyklo, kde sa cíti bezpečne. Z obsahu spisového materiálu mal súd preukázané, že navrhovateľka je starobný dôchodca, má predpoklady na to, že starostlivosť o maloleté dieťa bude vykonávať na požadovanej úrovni, že preň vytvorí rodinné prostredie, v ktorom sa bude cítiť isto a bezpečne. Súd neobdržal žiadnu signalizáciu o tom, že by aktuálne v starostlivosti o maloleté dieťa boli závary alebo nedostatky. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, nakoľko takéto rozhodnutie je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa.

24. V súlade s § 330 ods. 1 CSP súd rozhodol o tom, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas, a to do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej, t.j. do rozhodnutia vo veci zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti, keď súd starej matke zo strany matky ako navrhovateľke zároveň uložil povinnosť v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podať na súd návrh o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Pokiaľ návrh nebude v určenej lehote podaný, súd podľa § 336 ods. 3 CSP uznesenie o neodkladnom opatrení zruší.

25. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva písomne, v piatich vyhotoveniach alebo ústne do zápisnice v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy /§ 125 ods. 3 CSP/.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované /všeobecné náležitosti podania/. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní /§ 62 ods. 1,2 CMP/.

Ak povinný dobrovoľne neplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 CMP.